

DRUHÁ EPIŠTOLA
K TESALONICENSKÝM
(svatého) Pavla apoštola.

V epištole této jako i v předešlé apoštol Tesalonicenským slouží:

I. K stálosti při pravdě čisté, a zvláště:

1. **Svědectví slavného** jejich víře, lásce i naději z čistého učení nabytých dávaním a kříže jim odplatou věčného života i pomstou, kteráž na jejich nepřátely uvedena bude, osladčováním. Kap. 1.
2. **Od učení scestného**, zvláště o dni soudném od některých předkládaného jich vystříháním a o dvojím běhu církve předpovídáním, totiž:

Jednom žalostném v tomto dvěma obsaženém:

1. Že v církvi měli svědčové nastati a mnohé od víry pravé odvésti.

2. Že antikrist měl se v též církvi zhnízditi.

Druhém potěšeném, totiž že vyvolení:

1. Měli divnou Boží ochranou před svědci v bezpečnosti zachování býti.

2. Ovoce šlechetného života nésti. Kap. 2.

II. K konání opravdovému povinností jejich, totiž aby: (Kap. 3.)

1. Za věrné služebníky se modlívali, v. 1.
2. Pro řídkost vyvolených od víry neodstupovali, v. 2.
3. Bohu, že při nich dílo začaté dokoná, se dověřovali, v. 3.
4. Učení apoštolské za pravidlo svého života měli, v. 4.
5. Pro čistou pravdu protivenství snášeli, v. 5.
6. S zaháleči netovaryšili, ale jeho života pracovitého následovali, v. 6.
7. 8. 9. 10. 11.
7. Spravedlivě se živili, v. 12.
8. V činění milosrdných skutků stáli byli, v. 13.
9. Pravdě nepovolné vylučovali, v. 14.

Má kapitoly 3.

~~~~~

EPIŠTOLA S. PAVLA

I.

CHVALA
TESALONICENSKÝCH.

I. *Titul epistolý této* obsahující v sobě: 1. Podpis: Kdo tu epistolý psal? 2. Nápis: Komu ji psal? 3. Pozdravení, v němž se vypravuje: Čeho apoštol Tesalonicenským žádal? Od koho? —

II. Potěšuje a posiluje apoštol Tesalonicenských v pokušeních postavených tímto trojím: *Jedno*: Vychvalováním s díkyčiněním darů jim od Boha daných, totiž: 1. Víry, v níž den po dni rostli. 2. Lásky, jejíž ovoce nesli. 3. Trpělivosti, již skutečně dokazovali. *Druhé*: Vypisováním k radosti věrným a k předěšení tyranům budoucího přechodu Kristova, o němž vypravuje: 1. Že jest jistý, nebo spravedlnost Boží tomu chce, aby se dobrým dobře, zlým pak zle stalo, v. 6. 2. Jak přijde? Zjevné. 3. Odkud? S nebe. 4. S jakým komonstvem? S anděly svými mocnými. 5. Co přijde, činiti bude? 1: Na bezbožné od apoštola tu na dvě rozdělené pomstu uvede, o níž se vypisuje, jaká bude a kdy na ně důjde? 2: Svě

KAPITOLA I.

Z zrůstu víry a lásky při těch bratřích, 3. vděčně Bohu děkuje svatý Pavel 5. a jich v tom připomínáním i hrozně nad bezbožnými u věčném zatracení pomsty 7. i přerozkošně svatým se přibližující odplaty potvrzuje.

Pavel a Silván a Timoteus ¹ církvi Tesalonicenské v Bohu Otcí našem² a Pánu Ježíši Kristu;

2. *Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Jezukrista.
Gal. 1, 3.

3. *Povinníť jsme díky činiti Bohu vždycky z vás, bratří, tak jakž hodné jest proto, že velmi roste víra vaše a rozmáhá se láska jednoho každého z vás všechněch k sobě vespolek; *Viz 1 Tes. 1, 2.*

4. Tak že my se vámi v zbořích Božích chlubíme, vaší trpělivostí a věrou ve všech protivenstvích vašich a ³ssouženích, kteráž snášíte;

5. Kterážto jsou zjevný důvod spravedlivého soudu Božího, abyšte tak za hodné jmíni byli království Božího, pro něž i trpíte⁴.

6. Poněvadž spravedlivé jest u Boha, aby zase odplaceno bylo těm, kteříž vás ssuzují ⁵ssoužením;

7. Vám pak úzkost trpícím, aby dáno bylo odpočinutí s námi při zjevení Pána Ježíše s nebe s anděly moci⁶ jeho,

8. *V plameni ohně⁷, kterýž pomstu uvede na ty, jenž neznají Boha⁸ a neposlouchají evangelium Pána našeho Jezukrista;

2 Petr 3, 10.

9. Kterížto pomstu poneseu věčné zahynutí, zahrnutí jsouce od tváři Páně a od slávy moci⁹ jeho;

10. Když přijde, aby oslaven byl v svatých svých¹⁰ a předivný

1) zboru. 2) viz 1 Tes. 1, 1. 3) úzkostech. 4) t. vědouce to, že ačkoli darmo z milosti věčná sláva dána bude, avšak k ní jinaké než skrze rozličná ssoužení přijíti nelze. Mat. 16, 24. Skut. 14, 22. Neboť tu apoštol věčné slávy, k níž zdejší utrpení nemohou přirovnána býti (Řím. 8, 18.), nikoli zásluhám lidským nepřipisuje. 5) trápením, úzkostmi. 6) t. mocnými svými. 7) Jaký to oheň býti má, to se marným lidem daremnými věcmi svou mysl pasoucím k vystihání zanechává. Ne-

boť pobožná duše dosti má na tom, když to ví, že takovým hrozným, strašlivým a zúřivým Kristova přechodu vypisováním směřuje apoštol ku potěšení Božích vyvolených a předěšení nepřátel ukrutných (Podob. Žalm 97, 3. Izai. 66, 15.) a že jakož tam někdy Bůh svět zkalil vodami (Gen. 7, 21.), tak to učiní potom ohněm. 2 Petr 3, 10. 8) t. spasitelnou známostí. Rozdělujeť pak tu apoštol zatracence na dvě částky. Nebo jedni jsou, kteříž v přirozené slepotě zůstávají.

II. II. K TESALONICENSKÝM.

MODLITBA vyvolené věčnou slávou obdaří, kteráž: Jest jistá, nebo uvěřili v Krista; v onen den poslední teprv dána bude. *Třetí:* Obětovaním své modlitby za ně, o níž vypravuje: 1. Kdy se modlí? Casto. 2. Čeho jim žádá? Zde v milosti rodu nového a v slávě života neporušitelného. 3. Proč? 1: Aby v nich Kristus byl oslaven. 2: Aby oni také jako oudové v hlavě své v Kristu k slávě přišli.

I. *Výstraha od učitelů chléjících jistý čas dne soudného ukázati*, v níž se předkládá toto dvě: *Jedno:* Cím se k uposlechnutí té výstrahy náleží ponoukati? 1. Snažnou apoštolovou prosbou. 2. Předkládáním sobě toho, že mají před Krista býti shromážděni. 3. Hanbou, dali-li by se pojednou svěsti. 4. Škodami z scestného smyslu jdoucími. *Druhé:* Jakého způsobu užívali ti učitelé v předpovídání jistého času dni soudnému uloženého: 1: Zjevením toho od Ducha Páně se honosili. 2: Rečí lahodnou to ozdobovali, když se jim zdálo, že se podlé nějakých příčin, kdy by měl nastati den Páně, domyslili. 3: Psaní apoštolských na ten rozum natahovali i své listy a knihy pod jejich jménem podmítali. — II. Prococtví

ukázal se ve všech věřících (nebo uvěřeno jest svědectví našemu u vás¹⁾ v onen den¹²⁾.

11. Pročež i modlíme se vždycky za vás, aby vás hodné učiniti ráčil povolání toho¹³⁾ Bůh náš a vyplnil všecku dobře libou vůli dobrotivosti své i¹⁴⁾ skutek víry mocně;

12. Aby oslaveno bylo jméno Pána našeho Jezukrista v vás¹⁵⁾ a vy v něm podlé milosti Boha našeho a Pána Jezukrista.

KAPITOLA III.

Žádá za to, aby byli stáli 2. a falešným budoucím věcí předpovídáním nedali se kormoutiti; 3. ale věděli, že antikrist prvé se má zjevit i kralovati 7. i ode Pána teprv zabit býti, 13. protož aby s dobrou myslí zachovávat i to, což jim vydal apoštol, usilovali.

Prosímeť pak vás, bratří, skrze příští Pána našeho Jezukrista¹⁶⁾ a naše²⁾ shromáždění v něj.

2. Abyšete se nedali rychle³⁾ vyřázení z mysli⁵⁾, ani⁶⁾ kormoutiti, buď skrze ducha⁷⁾, buďto skrze řeč⁸⁾ neb skrze list jako od nás poslaný⁹⁾, jako by nastával den Kristův¹⁰⁾.

Druzí pak pod evanjelium se kryjíce, jím se v pravdě nezpravují a jeho neposlouchají. 9) t. od slavné a důstojné jeho moci. 10) t. aby těla svatých svých ponížena k tělu jasnosti slávy své připodobnil (Filip. 3, 21.) a k dědictví neporušitelnému přivedl (1 Petr 1, 4.) a jako paprsky své slávy na nich vyrazil. 11) t. to jest znamení jisté, že vy do počtu těch svatých, kteréž Kristus Pán oslaví, přináležíte, poněvadž evanjelium ode mne kázané věrou přijímáte. Podobně jinde evanjelium nazývá se svědectvím Kristovým. 1 Kor. 1, 6. 12) t. v němž Kristus Pán k soudu přijde. *Víš v. 7.* 13) t. života věčného, k němuž ste z milosti Boží povoláni. 14) dílo; t. aby víru, kteráž jest jeho mocné a zvláštní dílo (Jan 6, 29.) k dokonání jako nějaké ušlechtilé stavení přivedl. Podobně Efesz. 1, 19. 15) t. netoliko v tom, když byšete zde na světě šlechtě obcování vedli (Mat. 5, 16.), ale také při vzkříšení paprsky slávy jeho sobě udělené měli.

1) t. jakž jest vám milý a nepochybný příchod Kristův, v němž vás k sobě v dokonalou jednotu shromáždí a oslaví: tak také žádostivě a důvěrně tuto výstrahu mou od falešných učitelů přijměte a o jeho příchodu dobře smýšlejte. 2) připojení k němu, t. kteréž se při vzkříšení blaženém státi má. 1 Tes. 4, 14. 17. 3) t. po svém nedávno k vítě získání. Nebo ačkoli vždycky jest věc neslušná od pravdy odstupovati, avšak ještě jest neslušnější a znamení lehkomyšlného srdce patrnější, kdož by to rychle učinil a od pravdy se odvrátě, bludy oblíbil. Podobně Gal. 1, 6. 4) sebou hýbati od smyslu (pravého). Ř. zmítati, zklátiti, pohybovati, t. chytrostmi falešných učitelů jako nějakým vlnobitím v mysli zvrtekati. 5) t. od evanjelium svatého, mysli neb srdcem a věrou přijatého. Činit pak tu zmínku apoštol o mysli pro ukázání toho, že nejedni lidé vrtké mysli rozličnými podvody falešných učitelů zmámení a jako střetění bývají. 6) děsiti, strašiti. 7) t. skrze

^{26.} Neděle
po
sv. Trojici.

ANTIKRIST. Ducha Páně: 1. O odstoupení mnohých od víry pravé. 2. O Antikristu a jeho království, a tu povážiti jest hodné: 1: Čtyř titulů, jimiž jest pěkně jako živými barvami antikrist vymalován. 2: Místa, na němž měl svůj majestát postaviti a již postavil. 3: Jistoty toho, že se tak a nejináče mělo státi, v. 5. 4: Trojího času, totiž *Nejprvé*: V němž své království vzdělávati začal, při čemž však poněkud překážky měl. *Druhé*: V němž skvetl. *Třetí*: V němž měl dožrání a zkažen býti: Od koho a jak se jemu

3. Nesvodiž vás žádný nižádným obyčejem. Neboť nenastane den Páně, než až prvé přijde odstoupení¹¹ a zjeven bude¹² ten člověk hřícha¹³, syn zatracení¹⁴,

4. Protivící¹⁵ a povyšující se nade všecko, což slove Bůh¹⁶ aneb čemuž se děje Božská čest¹⁷; tak že se v chrámě Božím¹⁸ jako Bůh posadí,¹⁹ počínaje sobě jako by byl Bůh.

5. Nepomníte-liž, že ještě byv u vás, o tom sem vám pravil?

6. A nyní, co²⁰ mešká, víte, totiž aby on teprv zjeven byl časem svým.

7. Nebo již tajemství²¹ nepravosti²² působí, toliko²³ až by ten, jenž jej zdržuje nyní, z prostředku byl²⁴ vyvržen;

sny a vidění jiná, Duchu svatému nepravě připsaná. Podobně 1 Jan 4, 1. 8) t. jaká koli rozmlouvání, kázání a řečem apoštolským toho bludu připisování aneb pěknou řečí ozdobování toho, že se po některých věcech jistého dne soudu dovtípili a dopočítali. Sem přináleží ono falešné proroku Eliášovi proroctví připsané, že měl svět státi dva tisíce před Zákonem, dva tisíce pod Zákonem, dva tisíce po Kristu a potom konec. 9) t. buď na šlak apoštolský podvržený, jakž bylo evangelium Ondřejovo, Bartolomějovo atd.; buď od apoštolů v pravdě poslaný, ale od těch svědků v cizím smyslu vyložený. Nebo rozuměli, že z předešlého Tesalomicenským učiněného psaní (1 Tes. 5, 1. atd.) ti bludaři přičinu vzali, aby jistý čas dni soudnému ukládali. 10) t. v němž přijíti má k soudu. Nic pak tuto apoštol jiným apoštolům příchod rychlý Páně anobř to, že již Pán jest ve dveřích, osvědčujícím (Jak. 5, 8. 9. 1 Petr 4, 7.) na odpor nevstupuje. Nebo ten den jest brzký z strany Boha, u něhož jest tisíc let jako jeden den. (2 Petr 3, 8.) Nad to pak ani apoštol tomu, že Pán brzo přijde, nikoli neodpírá; ale toliko všetečné vyměřování dni soudnému jistého času, tupí, znaje to, že ďábel skrze ty své proroky k tomu směřuje, aby vyvolení vidouce to, an čas dni soudnému od nich předpověděný přeběhl, z netrpělivosti nějaké od Boha odstoupili aneb Písma svatá, o tom dni předpovídající, za báseň sobě položili. 11) t. od víry neb náboženství pravého. Podobně 1 Tim. 4, 1. atd. Jiní to slyší na odstoupení od císařství římského. 12) t. dokudž zjevně své moci a ukrutnosti nebude provoditi a v své slávě kvěsti. Aneb dokudž skrze svaté evangelium v své nešlechtnosti v známost uveden nebude. Níž v. 8. 13) t. kterýž se ve všelijaké hříchy vyleje i jiným v nich úzdu

pustí a nad nimi ruku držeti bude. Píše pak tu apoštol o antikristu jako o jedné osobě ne proto, že by takový jeden toliko bezbožník měl býti a do Kristova příchodu živ zůstávati, nebo jest jisté, že již mnozí antikristové za času apoštolů byli (1 Jan 2, 18.); ale proto, že všickni na té stolici sedící jedno jsou, jednoho otce ďábla synové, jedním duchem jedovatým dýchají a k jednomu cíli, totiž k svodu mnohých směřují. Podobně Daniel pod jedním podobenstvím lva a nevěda, mnohé krále zavírá. Dan. 7, 3. atd. 14) t. k věčnému zahynutí odložený. Podobně o Jidášovi Jan 17, 13. 15) t. Kristu. Nebo Kristus Písma svatá má za dostatečnou (Mat. 5, 17.); ale antikrist při nich ještě nedostatek nalézá. Kristus samého sebe toliko cestou a dveřmi k Otci svému nazývá (Jan 10, 7. Item 14, 6.); ale antikrist jiné dvěře do nebe, to jest zásluhy lidské falešně otvírá. Kristus k sobě a k své jediné oběti všechny obrací (Mat. 11, 28.); ale antikrist jiné oběti a prostředníky na potupu jemu vymýšlí. 16) aneb božství. 17) t. bude nemírně a nestydatě pyšný, tak že netoliko nade všechny lidi, ale kdyby jen mohl, chtěl by rád svůj trůn i nad nejvyšší oblaky vystaviti. Rozdílná jest tedy tato ohavná modla od modl pohanských, kteréž ačkoli také nepravé avšak vždy v něčem jistém moc sobě připsanou měly, jako že Jupiter moc má na nebi, Pluto nad peklem, Apollo nad moudrostí a prorokováním, Neptunus nad mořem, Diana nad myslivostí, Ceres nad obilím a jinými úrodami: ale tento bláznivý pastýř (Zach. 11, 15. atd.) nad nebem, zemí i peklem moc sobě osobuje. 18) t. v církvi svaté, v níž Bůh přebývá (1 Tim. 3, 15.), neb nad jejími oudy, jenž jsou chrám Boží (1 Kor. 3, 16. Item 6, 19. 2 Kor. 6, 16.), bude své tyranství provoditi,

II. II. K TESALONICENSKÝM.

MODLITBA
ZA TESALONICENSKÉ.

to mělo a má státi? v. 8. 5: Díla jeho, t.: 1. Kdo měl dílo dělati skrze něho? Dábel, v. 9. 2. Jaké? Podvodné. 3. Při kom? Při zatracení. 4. Co tím dílem zlého z dopuštění Božího měl způsobiti? Nevděčný svět jedem svým trávití, v. 11.; na zatracení přivéstí, v. 12. — III. Vděčnost svatého Pavla z dobrodiní Božího Tesalonicenským učiněného, v níž: *Jedno*: Tesalonicenských, aby se nebáli svodu antikristova, stálostí Božího vyvolení potěšuje, o němž vypravuje: 1. Kdo je vyvolil? Bůh. 2. Kdy? Před ustanovením světa. 3. K čemu? K spasení. 4. Jaká byla při nich znamení toho vyvolení? Rod nový; víra pravdě čistě; spasitelné jich do církve povolání, v. 14. *Druhé*: Týchž Tesalonicenských k stálostí při čistém učení napomíná, kteréž přijali: 1. Z slýchání živého hlasu apoštolského. 2. Skrze

8. A tehďážť zjeven bude²⁵ ten²⁶ bezbožník, *kteréhož Pán zabije duchem úst svých²⁷ a²⁸ zkaží zjevením jasně přítomnosti své;

Izai. 11, 4.

9. Toho nešlechtníka, jehož přístí jest podlé mocného díla satanova, se vši²⁹ mocí a divy i zázraky lživými³⁰;

10. A se všelikým podvodem nepravosti³¹ ³²v těch, jenž hynou, protože³³ lásky pravdy nepřijali, ³⁴aby spaseni byli.

11. A protož pošle jim Bůh³⁵ mocné dílo podvodů, aby věřili lži;

12. A aby odsouzeni byli všickni, kteříž neuvěřili pravdě, ale oblíbili sobě nepravost³⁶.

13. Myť pak jsme povinni děkovati Bohu vždycky z vás, bratří Pánu milí, že vyvolil vás Bůh od počátku³⁷ k spasení³⁸ v posvěcení ducha³⁹ a⁴⁰ u víře pravdy;

14. K čemuž povolal vás skrze evanjelium naše⁴¹ k dojití slávy Pána našeho Jezukrista.

15. A protož, bratří, stůjtež⁴² a⁴³ držtež se učení vydaného, jemuž ste se naučili, buďte skrze řeč, buďte skrze list náš.

je svými zákony svazovati a tak jako v jejich srdcích seděti. 19) *vystavuje se za Boha, přivlastňuje sobě to, že jest Bůh.* 20) *ku překážce jemu jest, překáží; t. aby ještě tyranství svého zjevně neprovozoval.* 21) *bezbožnosti.* 22) *kuje; t. již se tajně počíná s svou mocí a tyranstvím do církve svatě louditi a v ní kořeniti.* 1 Jan 2, 18. 23) *až by ten, jenž drží nyní (to panství.)* 24) *vyňat, vyhlazen; t. jakž někteří z starých učitelů vykládají, až by císař římský, pro něhož antikrist nemohl hlavy své zdvihnouti, musil se s svou stolicí jinam přenéstí a jemu ustoupiti, aby se on mohl v tom městě na sedmi vrších neb pahrbcích vzdělaném volně usaditi.* Zjev. 17, 9. (*Vide Tertullianum de Resurrectione carnis, Chrysostomum, Hieronymum ad Gerentiam et Algasiam.*) Jiní to slyší na Boha, kterýž antikrista do času zdržoval, aby se vyskytnouti nemohl. 25) *t. buď zjevně svou moc bude provozovati, buď v své zlosti v známost uveden bude.* 26) *nešlechtník, ten nezpřáhaný, t. antikrist, jehož se v této kapitole počátek, zrust i dokonání vypisuje.* 27) *t. kázáním slova svého skrze služebníky věrné, jenž jsou ústa jeho, v čistotě předkládaného.* Viz *Izai. 11, 4.* 28) *zahladí zjevným příchodem svým; t. v čas příchodu svého k soudu na*

zatracení do jezera hořícího ohněm a sírou jej odešle. Zjev. 20, 10. 29) *mocností.* 30) *t. k utvorení svého učení lživého.* Vidí se tuto, že náleží nám na čisté učení a ne na nějaké zázraky se ohlédati a jich antikristu nechávat; ač nechceme-li duši svých zavěsti. Podobně Deut. 13, 1. 2. Mat. 24, 24. 31) *t. podvodem lstivým a nešlechtním, jímž všelijaké nepravosti uvede a od toho, což jest šlechtného a spravedlivého, mnohé odvede.* 32) *při těch; t. kteříž k zatracení odloženi sou.* Neboť vyvolení v Kristových rukou jsouce (*Jan 10, 28. 29.*), svedení býti nemohou. Mat. 24, 24. Mar. 13, 22. 33) *milování; t. že Krista s jeho čistou pravdou nezamilovali, alebrž jím pohrdli.* Podobně Jan 3, 19. Tim. 4, 3. 4. 34) *k spasení.* 35) *silného bludaře; t. velmi jenné a slibné dílo satanovo.* 36) *t. učení lživé a nepravé.* Podobně jinde učení falešné hříchem se nazývá. Jan 8, 46. 37) *t. před stvořením světa.* Efz. 1, 4. 38) *skrze.* 39) *t. k kterémužto spasení přivedení budete skrze očistění v Kristu a Duchem svatým posvěcení neb znovu zplození.* 40) *skrze víru pravdě; t. skrze víru pravou od Boha sobě danou, tak abyšte evanjelium, jenž jest jistá pravda (Jan 17, 17.) uvěřili a to za jistý důvod svého vyvolení měli.* Tit. 1, 1. 41) *k dosa-*

MODLITEB jeho psání. *Třetí:* Modlí se za ně, při čemž souditi: 1. Komu se APOŠTOL ŽADÁ. modlil? 2. Čeho jim žádal? Pravého potěšení; stálosti v učení čistém i v životu šlechetném.

I. *Napomenutí k modlitbám svatým*, v němž apoštol to dvě činí: *Jedno:* Učí tomu: 1. Kdo se modlí má? 2. Za koho? 3. Čeho žádati? 1: Průchodu svatému evanjelium. 2: Vysvobození služebníků z pokušení. *Druhé:* Vstříc vychází tomu, aby Tesalonicenští: 1. Na řídkosti věřících se neuráželi, ale to, že Bůh podle svých spravedlivých soudů nevšechněm víry dává, znali. 2. Hledíce na pravdomluvnost Boží, o svém u víře setrvání nic nepochybovali. 3. O svých služebnících toho domnění neměli, že by oni o jejich práci málo smyslili, v. 4. — II. Zpráva od apoštola o zahalecích daná, v níž toto dvě činí: *Jedno:* Hřích těch zahaleců ztěžuje, že: 1. Takový řád Boží, kterýž každého v práci postavil, převracejí. 2. Učení apoštolskému svým životem jsou odporní. 3. Příkladu apoštolského, kterýž moha žold bráti, raději se pracně živil, nenásledují. 4. Ortele Boží i takové,

16. Ten pak náš Pán Ježíš Kristus a Bůh i Otec náš, kterýž zamiloval nás a dal potěšení věčné a naději dobrou⁴⁴ z milosti,

17. Potěšujž srdcí vašich a *utvrdiž vás v každém slovu i skutku dobrém. Niž 3, 3.

KAPITOLA III.

Ponouká apoštol k snažnosti v svatých modlitbách 6. u varování se neřádných a nepokojných bratří, 14. kteříž by tím zahanbeni jsouce, snáze napraveni býti mohli.

Dále pak, bratří, *modlte se za nás, aby slovo Páně rozmáhalo se¹ a² oslaveno bylo jako i u vás³; *Mat. 9, 38. Efez. 6, 19. Kolos. 4, 3.*

2. A *abychom⁴ vysvobozeni byli⁵ od nezbedných a zlých lidí; neboť⁶ ne všech jest víra. Řím. 15, 31.

3. Ale věrnýt jest Pán⁷, kterýž *utvrdí vás a ostříhati bude od zlého⁸. Vjš 2, 17. 1 Kor. 1, 8.

4. Doufámeť pak v Pánu o vás, že to, což vám⁹ předkládáme, činíte i činiti budete.

5. Pán pak¹⁰ zpravujž srdce vaše k lásce Boží a¹¹ k trpělivému očekávání Krista.

6. Příkazujemeť pak vám, bratří, ve jménu Pána našeho Jezukrista¹², abyšte se¹³ oddělovali od každého bratra, kterýž by se choval¹⁴ neřádně a ne podle¹⁵ naučení vydaného, kteréž přijal od nás.

žení. Ř. k dobytí; t. abyšte byli s Kristem učinění Boží synové i života věčného dědicové. Řím. 8, 17. 42) t. u víře pravé. 43) zachovávejtež ustanovení; t. ne jen nějaké ceremonie, ale příkázání to, kteréž se v předešlé epištole zjevně pokládá. 1 Tes. 4, 2. Podobně niž 3, 6. 44) t. k věčné slávě. Podobně Řím. 5, 2.

1) t. průchod volný a běh svůj šťastný mělo. Ř. běželo; t. rychle co nejdále po všem světě rozhlášeno bylo. 2) velebeno; t. aby vděčně bylo přijímáno a jméno Boží z toho velikého daru chváleno. 3) t. vděčně na tom přestanu, bude-li tak jen od jiných jako od vás oblíbeno. Viz 1 Tes. 1, 5. 4) vy-

chvácení. 5) zcestných, nezpůsobných, nevědoucích pro vsteklou, na kterém jsou téměř místě. 6) ne leckdos může věřiti; t. ne všechněm Pán Bůh daru víry dáváti ráčí (Mat. 13, 12.) než toliko svým vyvoleným (Skut. 13, 48. Tit. 1, 1.), u světa obecně opovrženým. Mat. 11, 25. 1 Kor. 1, 26. 27. 7) t. pravdomluvný v svých slibích (1 Kor. 10, 13.) vyvoleným učiněných. Jan 6, 37. Item 10, 28. 8) t. od ďábla a pokušení škodlivého. 9) Ř. příkazujeme, zvěstujeme; t. z poručení Kristova. 1 Tes. 4, 2, 10) způsobujž. 11) Ř. k trpělivosti Kristově. 12) t. z moci a rozkazu Kristova. 13) cizili, štítili. 14) nezpůsobně. Aneb kterýž by z řádu vystupoval; t. kterýž by čas

III. II. K TESALONICENSKÝM.

ZAHALEČI. že ani chleba nejsou hodni, na sebe uvozují. 5. Obecně takoví velmi rádi jiné zpravují. 6. Ne svůj chléb, ale cizí mozoly jako sršňové med včelíček jedí, níž v. 12. *Druhé*: Jak se k nim chovati máme, naučení dává: 1. Od nich se oddělovati (výš v. 6.), avšak příčinou jejich před jinými pobožnými živiti se nemohoucími ruky nezavíratí, v. 13. 2. Z církve, aby se aspoň tak upamatovali, je vylučovati. 3. Pokudž by s jejich vzděláním bylo, s nimi nic nemíti činiti. 4. Ku pokání jich napomínati. — III. Závěrka vši epištoly této, v níž apoštol: 1. Tesalonicenským nejlepšího dobrého žádá. 2. Aby někdo v podezření tohoto listu neměl, že by podvržený byl, na svůj podpis se odvolává.

7. Nebo sami víte, kterak ¹⁶jest potřebí *následovati nás¹⁷, poněvadž sme ¹⁸se nechovali mezi vámi ¹⁹neslušně; *1 Kor. 10, 34.*

8. Aniž sme darmo ²⁰chleba jedli u koho, ale *s prací a s ²¹těžkostí ve dne i v noci dělájíte²², abychom žádnému z vás nebyli k obtížení. *Skut. 20, 34.*

9. *Ne jako bychom neměli k tomu ²³práva, ale abychom se vám za příklad vydali, abyste nás následovali. *1 Kor. 9, 4. 1 Tes. 2, 6.*

10. Nebo i když sme byli u vás, to sme vám předkládali: Kdo nechce dělati, aby také nejedl.

11. Slyšímeť zajisté, že někteří mezi vámi chodí ²⁴nezpůsobně, nic nedělajíce, ale ²⁵v neužitečné věci se vydávajíce.

12. *Protož takovým přikazujeme a ²⁶napomínáme jich skrze Pána našeho Jezukrista, †aby pokojně pracujíce, svůj chléb jedli²⁷. **1 Tes. 4, 11. †Efez. 4, 28.*

13. Vy pak, bratří, neoblevujte, ²⁸dobře činíce.

14. ²⁹Pakli kdo neuposlechne skrze psání řeči naší, toho znamenejte³⁰ a ³¹nemějte s ním nic činiti, ať by se ³²zastyděl.

15. Avšak nemějte ho za nepřítele, ale napomínejte jako bratra.

16. Sám pak *ten Pán pokoje dejž vám vždycky pokoj ³³všeelijakým způsobem. Pán budiž se všemi vámi. *Řím. 15, 33.*

17. *Pozdravení mou vlastní rukou Pavlovou, což jest za znamení v každém listu; taktž obyčejně píši³⁴. *Kol. 4, 18.*

18. *Milost Pána našeho Jezukrista budiž se všemi vámi. Amen. *Filip. 4, 23.*

Druhý (list) k Tesalonicenským psán byl ³⁵z Atén.

v zahálce mařil a jiné všetečně zpravoval. Níž v. 11. 15) ustanovení. Viz výš 2, 15. 16) jste povinni. 17) t. mne Pavla i jiných služebníků věrných. 18) z řádu nevystupovali. 19) nepřikladně. 20) chléb jedli od někoho (vzatý). 21) ustáním. 22) t. stany. Skut. 18, 3. 23) spravedlnosti, moci. 24) nenáležitě se chovají. Ř. nepořádně. 25) všetečnost provodce. 26) prosíme. 27) t. kterýž sobě vypracovali. 28) v činnosti dobrého; t. dobrých skutků. Gal. 6, 9. 29) pakli kdo neuposlechne řeči naší, oznamte

(nám) o něm skrze psání. 30) t. vylučte a tak trestání církevní jako nějaké znamení Božího hněvu na něj vložte. Podob. Mat. 18, 17. 31) nesměšujte. Tak 1 Kor. 5, 9. 32) zahabíl; t. aby aspoň studem a takovou sobě učiněnou hanbou ku polepšení života přiveden byl. Pěkný cíl tuto se pokládá vylučování. Podobně 1 Kor. 5, 5. 2 Kor. 2, 7. 33) na všelikém místě. 34) t. jakž se v předěšlém i v dalším verši hned pokládá. 35) někteří praví, že z Korintu.

